

Handläggare
Elana Svanström
08-508 876 19**Till**
Exploateringsnämnden
2025-10-16

Handlingsplan för romsk inkludering 2030. Svar på remiss

Förslag till beslut

1. Exploateringsnämnden beslutar att godkänna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Sverker Henriksson
Biträdande förvaltningschefBritta Eliasson
Avdelningschef

Remissen

Exploateringsnämnden har fått handlingsplan för romsk inkludering 2030 på remiss. Handlingsplanen bygger på Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna (MR-programmet) som togs fram under 2024. Ingen rättighet är viktigare än någon annan. Samtidigt är det viktigt att synliggöra och arbeta utifrån att olika gruppers livsvillkor och möjligheter skiljer sig åt. Till MR-programmet hör därför sex handlingsplaner.

Handlingsplan mot rasism antogs under våren 2025. Utöver handlingsplanen för romsk inkludering 2030 är för närvarande ytterligare två handlingsplaner ute på remiss; handlingsplan för nationella minoriteter och urfolkets samers rättigheter 2030 samt handlingsplan för hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter 2030. Ytterligare två handlingsplaner väntas komma under året.

Handlingsplanen för romsk inkludering 2030 överlappar delvis med handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samers rättigheter 2030 samt handlingsplan mot rasism.

Romer är ett samlingsnamn för en folkgrupp som består av flera grupper och är en av Sveriges fem erkända minoriteter. Romer har funnits i Sverige sedan 1500-talet och har genom historien diskriminerats och utsatts för omfattande strukturell rasism. Idag finns inte den direkt diskriminerande lagstiftningen kvar, men fördomar och stigmatisering lever kvar. Det gör att romer inte har samma villkor i samhället. Det finns både lokala, nationella och internationella fastslagna riktlinjer för romsk inkludering och jämlikhet. Den aktuella handlingsplanens syfte är att stärka stadens arbete med dessa frågor och det övergripande målet med handlingsplanen är: *Staden säkerställer romers lika tillgång till de mänskliga rättigheterna genom att motverka antiziganism och främja romsk inkludering.*

I MR-programmet pekas tre fokusområden ut som tillsammans utgör grundläggande förutsättningar för att de mänskliga rättigheterna efterlevs inom staden. Handlingsplanerna bygger på fokusområdena som är:

- Kunskap och information
- Velfärd och service
- Delaktighet och inflytande

Till varje utvecklingsområde finns i handlingsplanen ett antal mål som beskriver långsiktig riktning och direkta förändringar som ska genomföras i stadens verksamheter. För en del av målen pekas särskilt ansvariga nämnder ut. Utifrån handlingsplanen ska stadens nämnder och bolagsstyrelser formulera egna mål anpassade till den egna verksamheten.

Alla nämnder och bolagsstyrelser har ett ansvar för att säkerställa att romer får sina rättigheter tillgodosedda. Kommunstyrelsen har ett ansvar för övergripande samordning stöd och uppföljning i implementering av handlingsplanen. I samband med ordinarie uppföljningsprocesser ska nämnder och bolagsstyrelser synliggöra resultat och utmaningar i arbetet med romsk inkludering.

Exploateringskontorets synpunkter

Exploateringskontoret bedömer förslaget till handlingsplan för romsk inkludering 2030 som positivt.

Romsk inkludering syftar till att säkerställa romers lika tillgång till något så grundläggande som de mänskliga rättigheterna. Dessa inkluderar rätten till utbildning, arbete, hälsovård, sociala och kulturella rättigheter samt rätten att inte bli diskriminerad och marginaliserad. I flera rapporter pekas antiziganism ut som ett stort hinder för att tillgodose romska personers rättigheter. Något som pekas ut som en del av lösningen är kunskapshöjande insatser i olika delar av samhället. Kontoret ser därför mycket positivt på det kunskapsunderlag och de utbildningar som redan finns inom staden och avser att på relevanta sätt ta del av dessa.

Stadens Budget 2025 inleds med orden att Stockholm ska vara en stad för alla. I inledningen nämns vidare att de nationella minoriteternas rättigheter ska stärkas genom både ökad kunskap och praktisk handling samt att arbetet med detta ska intensifieras. Exploateringsnämnden har inga särskilda uppdrag kopplade till detta arbete. Handlingsplanen för romsk inkludering 2030 innebär att exploateringsnämnden ska formulera egna aktiviteter utifrån de utpekade målen i handlingsplanen och stadens budget inom den egna verksamhetens ramar. Handlingsplanen ger i uppdrag till alla nämnder att säkerställa att:

- medarbetarna har god kunskap om romers levnadsvillkor och respektfullt bemötande
- att verksamheterna identifierar och vidtar åtgärder mot eventuella normer som kan vara exkluderande mot romer.

Utöver dessa mål finns ytterligare mål där andra nämnder såsom till exempel stadsdelsnämnderna och socialnämnden pekas ut som särskilt ansvariga. Exploateringsnämnden har dock inget särskilt ansvar för några av handlingsplanens mål.

Exploateringsnämnden arbetar med projekt och förvaltning över hela stadens geografi vilket normalt inte har någon särskild påverkan på romer. Inom specifika projekt eller områden kan dessa frågor bli aktuella och romer bli påverkade. Genom att tillgodose en grundkompetens inom kontoret kan dessa situationer identifieras, fångas upp och lämpliga åtgärder vidtas när de behövs.

Slut

Bilaga

1. Remiss – Handlingsplan för hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter 2030